

EXPUNERE DE MOTIVE

pentru propunerea legislativa privind modificarea
articolelor 169 si 298 din Codul Penal

Propunerea vizeaza modificarea articolului 169 din Codul Penal, care se refera la divulgarea secretului care pericliteaza securitatea statului, prin eliminarea alineatului (4) si modificarea articolului 298, care se refera la divulgarea secretului economic, prin eliminarea alineatului (2).

In prezent, articolul 169 are urmatoarea forma:

Divulgarea secretului care pericliteaza securitatea statului

(1) Divulgarea unor documente sau a unor date care constituie secrete de stat ori a altor documente sau date, de catre cel care le cunoaste datorita atributiilor de serviciu, daca fapta este de natura sa puna în pericol securitatea statului, se pedepseste cu inchisoare de la 7 la 15 ani si interzicerea unor drepturi.

(2) Detinerea in afara indatoririlor de serviciu a unui document ce constituie secret de stat, daca fapta este de natura sa puna în pericol securitatea statului, se pedepseste cu inchisoare de la 5 la 10 ani.

(3) Cu pedeapsa prevazuta in alin. 2 se sanctioneaza detinerea in afara indatoririlor de serviciu a altor documente in vederea divulgarii, daca fapta este de natura sa puna in pericol securitatea statului.

(4) Daca faptele prevazute in alineatele precedente sint savirsite de orice alta persoana, pedeapsa este inchisoare de la unu la 7 ani.

Articolul 298 are urmatoarea forma:

Divulgarea secretului economic

(1) Divulgarea unor date sau informatii care nu sint destinate publicitatii, de catre cel care le cunoaste datorita atributiilor de serviciu, daca fapta este de natura sa produca pagube, se pedepseste cu inchisoare de la 2 la 7 ani.

(2) Daca fapta prevazuta la alienatul precedent este savirsita de alta persoana, oricare ar fi modul prin care a ajuns sa cunosca datele sau informatiile, pedeapsa este inchisoarea de la 6 luni la 5 ani.

Consideram ca prevederile potrivit carora sint pedepsite divulgarea sau detinerea documentelor sau datelor care constituie secrete de stat, precum si divulgarea secretului economic de catre persoane care nu au atributii de serviciu in legatura cu regimul acestor documente sau date trebuie eliminate pentru ca raspunderea pentru protejarea acestor informatii trebuie sa revina exclusiv autoritatilor detinatoare, si nu altor persoane.

Actuala forma a articolelor 169 si 298 instituie o raspundere obiectiva, inclusiv cu caracter penal, ce semnifica instituirea unei prezumtii de vinovatie si inlaturarea dreptului la aparare, deci incalcarea dispozitiilor art. 23 alin. 8 si art. 24 din Constitutie, precum si ale art. 20 din Constitutie, corelat cu art. 6 din Conventia Europeana a Drepturilor Omului.

De asemenea, sanctionarea persoanelor neautorizate care nu isi respecta obligatiile referitoare la protejarea secretului de stat si a secretului economic, fara sa fie indeplinita conditia existentei vinovatiei, contravine principiului legalitatii incriminarii si pedepsei, inscrisa in art. 23 alin. 9 din Constitutie, precum si in art. 7 din Conventia Europeana a Drepturilor Omului, aplicat potrivit art. 20 din Constitutie.

Articolele 169 si 298 din Condul Penal sint contrare jurisprudentei Curtii Europene a Drepturilor Omului, care a statuat ca, pentru ca o fapta sa fie considerata ca fiind prevazuta de lege, dispozitia legala trebuie sa satisfaca, intre altele, criteriul previzibilitatii, ceea ce inseamna ca legea trebuie sa fie suficient de clara, de precisa, pentru ca destinatarii ei sa-si poata adapta comportamentul celui prescris de lege.

Avind in vedere aceste considerente, inaintam Parlamentului spre dezbatare si adoptare propunerea legislativa anexata.